

BIBLIOGRAPHY

This bibliography includes the source publications and papers.
(The abbreviations of the works, cited more than once in the biographies,
are shown in **bold**.)

60. sprawozdanie Straży Ogniovej – *60. sprawozdanie Straży Ogniovej Ochotniczej w Częstochowie za 1931 rok.*

80 lat częstochowskich hut szkła, Częstochowa 1997.

Adamczyk, Działalność Sekcji Wsparć Niezamożnej Młodzieży Szkolnej – Adamczyk D., *Działalność Sekcji Wsparć Niezamożnej Młodzieży Szkolnej przy Towarzystwie Szerzenia Oświaty wśród Żydów w Częstochowie*, "Ziemia Częstochowska", vol. XXXII, Częstochowa 2005.

Adwokaci regionu częstochowskiego – *Adwokaci regionu częstochowskiego. Słownik biograficzny*, ed. A. Kasperkiewicz and J. Sętowski, Częstochowa 2014.

Andrzejewski Z., *Dr Filip Axer (1884–1942)*, "Rocznik Przemyski" 2005, vol. XLI, z. 4.

Automobilklub Częstochowski 1959–1984. Rys historyczny 25-lecia, Częstochowa 1984.

Badora J., Mizgalski J., *Ziemiaństwo częstochowskie w latach 1918–1939*, in: *Spółeczeństwo Częstochowy w latach 1918–1939*, ed. R. Szwed, W. Palus, Częstochowa 1997.

Bartczak Z., *Liceum Ogólnokształcące im. Bolesława Chrobrego w Piotrkowie Trybunalskim*, Piotrków Trybunalski 2005.

Bartnicka-Górska H., Szczepińska-Tramer J., *W poszukiwaniu światła, kształtu i barw. Artyści polscy wystawiający na Salonach paryskich w latach 1884–1960*, Warsaw 2005.

Bąkowski, Z dziejów walk klasowych – Bąkowski E., *Z dziejów walk klasowych proletariatu okręgu częstochowskiego w latach 1918–1939*, Częstochowa 1978.

Bednarski, Polacy na Wydziale Lekarskim Uniwersytetu Dorpacko-Jurjewskiego – Bednarski Z. M., *Polacy na Wydziale Lekarskim Uniwersytetu Dorpacko-Jurjewskiego w latach 1889–1918 i Estońskiego Uniwersytetu Narodowego w latach 1919–1940*, Olsztyn 2005.

Bereziacy – *Bereziacy*, Warsaw 1965.

Biegańska M., *Władysław Biegański. Życie i praca*, Warsaw 1930.

Błaszczyk, Żydzi w kulturze muzycznej – Błaszczyk L.T., *Żydzi w kulturze muzycznej ziem polskich w XIX i XX wieku. Słownik biograficzny*, Warsaw 2014.

Borzymińska Z., *Szkołnictwo żydowskie w Warszawie 1831–1870*, Warsaw 1994.

Brener, Widersztand – Brener L., *Widersztand un umkum in czenstochower geto* (Powstanie i zagłada w częstochowskim getcie), Warsaw [1950].

Brus-Malinowska B., *Eugeniusz Zak 1884–1926*, Warsaw 2004.

Cała, Żydowskie periodyki i druki – Cała A., *Żydowskie periodyki i druki okazjonalne w języku polskim. Bibliografia*, Warsaw 2005.

Charków. Księga cmentarna – *Charków. Księga Cmentarna Polskiego Cmentarza Wojennego*, Warsaw 2003.

Corpus studiosorum – *Corpus Studiosorum Universitatis Iagellonicae in saeculis XVIII–XX*, seria C, tom III: 1850/51–1917/18; A–D, ed. J. Michalewicz, Kraków 1999; E–J, Kraków 2006; K–Ł, Kraków 2009; M–N, Kraków 2011; O–Q, Kraków 2011; R, Kraków 2013; S–Ś, Kraków 2014; T–Ż, Kraków 2015, ed. K. Stopki.

Czech, Kalendarium przemysłu – Czech D., *Kalendarium przemysłu i rzemiosła Częstochowy i okolic*, Almanach Częstochowy 2010.

- Czenstochow** – Czenstochow. *Najer cugob-material cum buch “Czenstochower Jidn”*, ed. Sz.D. Zinger, New York 1958.
- Czenstochower Jidn** – Czenstochower Jidn (Żydzi częstochowscy), ed. R. Mahler, New York 1947.
- Czenstochower Landsmanschaft in Montreal*, ed. B. Orenstein, Montreal 1966.
- Demel M., *Mogiły lekarskie na cmentarzach warszawskich*, *Archiwum Historii Medycyny* 1966, vol. XXIX, z. 4.
- Die Verfolgung und Ermordung der europäischen Juden durch das nationalsozialistische Deutschland 1933–1945*, vol. 4 *Polen September 1939 – Juli 1941*, oprac. K.-P. Friedrich, współpr. A. Löw, Monachium 2011.
- Dodatek do spisu abonentów telefonicznych 1935*.
- Drobner B., *Bezustanna walka. Wspomnienia 1919–1935*, vol. II, Warsaw 1965.
- Droga Żelazna Warszawsko-Wiedeńska. 150 lat tradycji kolejnictwa w regionie częstochowskim*, ed. M. Antoniewicz, Częstochowa – Katowice 1998.
- Drozdek-Małolepsza T., *Sport kobiet mniejszości narodowych w Polsce w latach 1919–1939*, *Prace Naukowe AJD w Częstochowie*, seria: Kultura Fizyczna, Częstochowa 2009.
- Dzierżanowski, Przewodnik warszawski 1870** – Dzierżanowski W., *Przewodnik warszawski informacyjno-adresowy na rok 1870*, Warsaw 1870.
- Einhorn, Wybrany, aby żyć** – Einhorn J., *Wybrany, aby żyć*, przeł. W. Łygaś, Gdańsk 2002.
- Fałowski, Czenstochoviana na łamach “Jutrzenki”** – Fałowski J., *Czenstochoviana na łamach “Jutrzenki” Daniela Neufelda*, in: *Żydzi Częstochowianie – Współistnienie, holokaust, pamięć. Konferencja naukowa, Częstochowa 22–23 IV 2004 r.*, ed. J. Mizgalski, Częstochowa 2006.
- Fater, Muzyka żydowska** – Fater I., *Muzyka żydowska w Polsce w okresie międzywojennym*, Warsaw 1997.
- Folman-Raban Ch., *Nie rozstałam się z nimi...*, Warsaw 2000.
- Gałęzowski, Na wzór Berka Joselewicza** – Gałęzowski M., *Na wzór Berka Joselewicza. Żołnierze i oficerowie pochodzenia żydowskiego w Legionach Polskich*, Warsaw 2010.
- Gąsiorski, Bank Handlowy** – Gąsiorski A., *Bank Handlowy w Warszawie S. A. Oddział w Częstochowie 1897–1997. Historia oddziału banku na tle instytucji finansowych regionu*, Częstochowa 1997.
- Gąsiorski, Historia elektroenergetyki** – Gąsiorski A., *Historia elektroenergetyki częstochowskiej*, in: *Zakład Energetyczny S.A. Stulecie elektroenergetyki częstochowskiej*, Częstochowa 1996.
- Gąsiorski, Oddział częstochowski Stowarzyszenia Elektryków Polskich** – Gąsiorski A., *50 lat oddziału Stowarzyszenia Elektryków Polskich w Częstochowie 1951–2001*, Częstochowa 2001.
- Gelbard A., *19 teg in Treblinka*, in: *Sefer Czenstochow*, vol. 2, Jerusalem 1968, col. 164.
- Gliński, Słownik lekarzy i farmaceutów** – Gliński J.B., *Słownik biograficzny lekarzy i farmaceutów ofiar drugiej wojny światowej*, vol. I–V, Wrocław 1997, Warsaw 1999, Wrocław 2003, Warsaw 2011, Warsaw 2012.
- Goldman A., *Wiedziałam, że mam być grzeczną dziewczynką*, in: *Dzieci holocaustu mówią...*, vol. 4, Warsaw 2012.
- Grabski A., *Żydowski ruch kombatancki w Polsce w latach 1944–1949*, Warsaw 2002.
- Grynberg M., *Ocaleni z XX wieku. Po nas nikt już nie opowie, najwyżej ktoś przeczyta*, Wołowiec 2018.

- Grzędzielski Z., *Działalność oświatowa Polskiego Białego Krzyża w Częstochowie w latach 1919–1939*, in: *Wielkie i małe problemy Częstochowy w Polsce odrodzonej (1918–1939)*, ed. R. Szwed i W. Palus, Częstochowa 1996.
- Grzędzielski, Stowarzyszenia i związki** – Grzędzielski Z., *Częstochowa u progu Polski niepodległej – stowarzyszenia i związki*, “Biuletyn Instytutu Filozoficzno-Historycznego WSP w Częstochowie” 1998, No. 10 (1).
- Grzędzielski, Z problemów opieki i kształcenia** – Grzędzielski Z., *Z problemów opieki i kształcenia młodzieży żydowskiej w Częstochowie w latach 1912–1939*, in: *Z dziejów Żydów w Częstochowie*, ed. Z. Jakubowski, współpr. S. Podobiński, Częstochowa 2002.
- Grzędzielski, Pietrzykowski, Polentumsträger** – Grzędzielski Z., Pietrzykowski J., *Polentumsträger. Dzieje nauczycieli na ziemi częstochowskiej 1939–1945*, Katowice 1988.
- Handlowiec. Kalendarz 1913** – *Handlowiec. Kalendarz dla spraw handlu i przemysłu m. Częstochowy na 1913 r.*, [Częstochowa 1913?].
- Handlowiec. Kalendarz 1914** – *Handlowiec. Kalendarz dla spraw handlu i przemysłu m. Częstochowy na 1914 r.*, [Częstochowa 1914?].
- Indeks represjonowanych*, vol. II. *Rozstrzelani w Charkowie. Alfabetyczny spis 3739 jeńców polskich ze Starobielska rozstrzelanych w kwietniu–maju 1940 według źródeł sowieckich i polskich*, Warsaw 1996.
- Informator 1889** – *Informator. Przewodnik Handlowo-Przemysłowy Cesarstwa Rosyjskiego, Królestwa Polskiego i Warszawy*, Warsaw [1889].
- Informator handlowo-przemysłowy m. Częstochowy na 1928*, Częstochowa [1928?].
- Informator m. Częstochowy 1925** – *Informator miasta Częstochowy i okolic 1925*, Częstochowa 1925.
- Janikowski M., *Próba tamtych dni*, Warsaw 1964.
- Jastrząb Ł., *Udział Milicji Obywatelskiej w poznańskim czerwcu 1956 r.*, “Kwartalnik Historyczny” 2011.
- Jastrzębski, Opowieści rodzinne** – Jastrzębski Z., *Opowieści rodzinne*, Częstochowa 2002.
- Jednodniówka Powiatowej Kasy Chorych 1928** – *Jednodniówka wydana przez Powiatową Kasę Chorych w Częstochowie z okazji uroczystego otwarcia nowego gmachu*, Częstochowa 1928.
- Kalendarz handlowo-przemysłowy 1927** – *Kalendarz handlowo-przemysłowy na rok 1927*, Częstochowa 1927.
- Karwat J., *Powstanie Poznańskiego Czerwca 1956 r.*, in: *1956 Poznań Budapeszt*, Poznań 2006.
- Katalog zabytków sztuki** – *Katalog zabytków sztuki, Miasto Częstochowa*, ed. Z. Rożanow i E. Smulikowska, Warsaw 1995: cz. 1, *Stare i nowe miasto, Częstochówka i przedmieścia*, oprac. autorskie Z. Rożanow i E. Smulikowska.
- Katyń. Księga cmentarna** – *Katyń. Księga cmentarna Polskiego Cmentarza Wojennego*, Warsaw 2000.
- Kawalerowie Virtuti Militari** – Łukomski G., Polak B., Suchcitz A., *Kawalerowie Virtuti Militari 1792–1945. Wykazy odznaczonych za czyny z lat 1863–1864, 1914–1945*, Koszalin 1999.
- Kempa, Szukalak, Żydzi dawnej Łodzi** – Kempa A., Szukalak M., *Żydzi dawnej Łodzi. Słownik biograficzny*, vol. I–IV, Łódź 2001–2004.
- Kersz I., *Szkice z dziejów gminy żydowskiej oraz cmentarza w Łodzi*, Łódź 1996.
- Kociotek, Zaleska, Gimnazjum i Liceum im. J. Słowackiego** – Kociotek I., Zaleska U., *Z tradycją w XXI wiek. Monografia Gimnazjum i Liceum im. J. Słowackiego w Częstochowie*, Częstochowa 2007.

- Kon, Monografia Straży Ogniovej** – Kon J., *Monografia Straży Ogniovej Ochotniczej w Częstochowie 1871–1911* [b.r.w.]
- Korsch R., *Żydowskie ugrupowania wywrotowe w Polsce*, Warszawa 1925.
- Kośmiński S., *Słownik lekarzów polskich*, Warszawa 1888.
- Kowalińska, “Spisy”** – Kowalińska A., “Spisy nauczycieli i uczniów szkół średnich w Częstochowie 1918–1939” (mszps w zbiorach ODDC).
- Kowalińska, Żydowskie szkolnictwo średnie w Częstochowie** – Kowalińska A., *Żydowskie szkolnictwo średnie w Częstochowie w latach 1918–1939*, “Prace Naukowe Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie. Pedagogika” 2014, vol. XV(?), pod ed. K. Rędzińskiego i M. Łapota.
- Kozłowska, Żydowski ruch teatralny** – Kozłowska A., *Żydowski ruch teatralny w Częstochowie*, “Biuletyn Instytutu Filozoficzno-Historycznego WSP w Częstochowie” 1996, No. 7.
- Krzystek T.J., *Polskie siły powietrzne w Wielkiej Brytanii w latach 1940–1947 łącznie z Pomocniczą Lotniczą Służbą Kobiet (PLSK–WAAF)*, Warszawa 2008.
- Książka adresowa m. Częstochowy 1947** – *Książka adresowa m. Częstochowy 1947*, Częstochowa 1947.
- Księga adresowa Polski 1930** – *Księga adresowa Polski 1930 (wraz z w.m. Gdańskiem) dla handlu, przemysłu, rzemiosł i rolnictwa 1930*, Warszawa [b.r.w.].
- Księga Sprawiedliwych** – *Księga Sprawiedliwych wśród Narodów Świata. Ratujący Żydów podczas Holokaustu. Polska*, ed. naczelny I. Gutman, ed. S. Bender, S. Krakowski, vol. I–II, Kraków 2009.
- Księgi zgonów z Auschwitz** – *Księgi zgonów z Auschwitz. Fragmenty*, vol. I–III, Monachium, New Providence, London, Paris 1995.
- Kulczykowski, Żydzi – studenci UJ** – Kulczykowski M., *Żydzi – studenci Uniwersytetu Jagiellońskiego w Drugiej Rzeczypospolitej (1918–1939)*, Kraków 2004.
- Kurkowski B., *Z krwawych dni Częstochowy. Wspomnienia o zbrodni Wehrmachtu z 4 września 1939*, Częstochowa 2009.
- Kuśnierczyk, Personel sanitarny m. Częstochowy** – Kuśnierczyk A., *Personel sanitarny miasta Częstochowy i powiatu częstochowskiego w świetle akt Wydziału Powiatowego i Starostwa Powiatowego z lat 1919–1939*, in: *Problemy ochrony zdrowia, edukacji prozdrowotnej i ekologicznej w regionie częstochowskim XIX–XXI w.*, Częstochowa 2014.
- Kursy samokształceniowe w Częstochowie. Sprawozdanie z cyklu trzeciego za rok szkolny 1915/1916, 1916–1917*, Częstochowa 1917.
- Lech, Księgarze i księgarnie** – Lech M.J., *Księgarze i księgarnie w Królestwie Polskim 1869–1905. Materiały ze źródeł archiwalnych*, Warszawa 1980.
- Leksikon fun jidisz-szrajbers*, ed. B. Kagan, New York 1986.
- Lubetkin C., *Zagłada i powstanie*, Warszawa 1999.
- Łoza S., *Architekci i budowniczowie w Polsce*, Warszawa 1954.
- Łoza, Czy wiesz kto to jest?** – *Czy wiesz kto to jest?*, ed. S. Łoza, Warszawa 1938; Uzupełnienia i sprostowania, [b.r.w.], reprint, Warszawa 1983.
- Łygaś W., *Jerzy Einhorn. Wspomnienie*, “Gazeta Wyborcza Częstochowa” 2002 (13 VI), No. 136.
- Madej, Rosyjski garnizon wojskowy** – Madej L., *Rosyjski garnizon wojskowy w Częstochowie*, Kraków 2009.
- Makowski E., *Poznański Czerwiec 1956 – pierwszy bunt społeczeństwa w PRL*, Poznań 2001.
- Malinowski J., Brus-Malinowska B., *W kręgu École de Parip. Malarze żydowscy z Polski*, vol. 2, Warszawa 2007.

- Malko, *Życie muzyczne*** – Malko W., *Życie muzyczne Częstochowy w latach 1918–1939*, Częstochowa 2008.
- Małolepszy, *Kultura fizyczna*** – Małolepszy E., *Kultura fizyczna i przysposobienie wojskowe w Częstochowie i powiecie częstochowskim w latach 1918–1939*, Częstochowa 1996.
- Małolepszy, *Ruch sportowy*** – Małolepszy E., *Ruch sportowy wśród ludności żydowskiej w Częstochowie i powiecie częstochowskim w okresie II Rzeczypospolitej*, in: *Z dziejów kultury fizycznej mniejszości narodowych w Polsce w XX wieku*, pod ed. T. Jurka, Gorzów Wielkopolski 2007.
- Mastalski, *Oficerowie 7 Dywizji Piechoty*** – Mastalski L., *Oficerowie częstochowskiej 7 Dywizji Piechoty zamordowani na Wschodzie w 1940 roku. Noty biograficzne*, Kraków – Częstochowa 2005.
- Masurovsky M., *La Galerie Zak 1926–1945*, “Archives Juives” 2017/1, vol. 50.
- Meirtchak, *Żydzi – żołnierze wojsk polskich*** – Meirtchak B., *Żydzi – żołnierze wojsk polskich polegli na frontach II wojny światowej*, przeł. Z. Rosiński, Warsaw 2001.
- Michalski, *Częstochowa i jej lekarze*** – Michalski T., *Częstochowa i jej lekarze w XIX stuleciu*, “Archiwum Historii Medycyny” 1957, vol. XX, No. 4.
- Mielczarek, *Dzieje prasy częstochowskiej*** – Mielczarek T., *Od “Monitora” do “Gońca Reklamowego”. Dzieje prasy częstochowskiej (1769–1994)*, Kielce 1996.
- Mielczarek, *Organizacje robotniczych partii żydowskich*** – Mielczarek T., *Organizacje robotniczych partii żydowskich działających w Częstochowie w latach 1918–1939. Zarys problematyki*, Almanach Częstochowy 1990.
- Mielczarek, *Pierwsza w Częstochowie drukarnia*** – Mielczarek W., *Pierwsza w Częstochowie drukarnia przemysłowa Wilhelma Kohna i Adolfa Oderfelda*, “Zeszyty Naukowe Politechniki Częstochowskiej. Nauki Społeczno-Ekonomiczne” 1982, No. 17, p. 164.
- Mielczarek, *Słownik działaczy ruchu robotniczego*** – Mielczarek W., *Słownik biograficzny działaczy ruchu robotniczego ziemi częstochowskiej*, Częstochowa 1984.
- Mielczarek T., “Życie polityczne robotników częstochowskich 1918–1939”, Warsaw 1988, p. 250 (a manuscript from the collections of the Częstochovia Municipality Library).
- Miry A., *Nabytki Działu Sztuki w 2018 roku*, “Rocznik Muzeum Częstochowskiego” 2018.
- Mizgalska-Osowiecka, *Żydzi w samorządzie*** – Mizgalska-Osowiecka M., *Żydzi w samorządzie miasta Częstochowy w latach 1927–1939*, Warsaw 2017.
- Mizgalski J., *Dzieje, dziedzictwo i tożsamość kulturowa Żydów Częstochowy jako punkt wyjścia do refleksji nad ich tożsamością polityczną w XIX i XX wieku*, in: *Żydzi Częstochowianie. Współistnienie, Holocaust, Pamięć. Konferencja naukowa Częstochowa 22–23 kwietnia 2004 r.*, ed. J. Mizgalski, Częstochowa 2006.
- Mizgalski, *Tożsamość polityczna*** – Mizgalski J., *Tożsamość polityczna polskich Żydów w XIX i XX wieku na przykładzie Częstochowy*, Częstochowa 2008.
- Mizgalski, *Życie polityczne Żydów*** – Mizgalski J., *Życie polityczne Żydów w Częstochowie w latach 1918–1939*, in: *Wielkie i małe problemy Częstochowy w Polsce Odrodzonej (1918–1939)*, ed. R. Szwed i W. Palus, Częstochowa 1996.
- Mizgalski J., *Życie religijne częstochowskich Żydów w XX wieku przed holocaustem*, in: *Z dziejów Żydów w Częstochowie*, ed. Z. Jakubowski, together with S. Podobiński, Częstochowa 2002.
- Mizgalski, *Życie społeczne częstochowskich Żydów*** – Mizgalski J., *Życie społeczne częstochowskich Żydów w XX wieku przed holocaustem*, in: *Z dziejów Żydów w Częstochowie*, ed. Z. Jakubowski, together with S. Podobiński, Częstochowa 2002.

- Nazarewicz, *Nad górną Wartą i Pilicą*** – Nazarewicz R., *Nad górną Wartą i Pilicą. PPR, GL i AL w okręgu częstochowsko-piotrkowskim w walce z hitlerowskim okupantem (1942–1945)*, Warsaw 1964.
- Nekrologi „Gońca Częstochowskiego”** – Nekrologi „Gońca Częstochowskiego” 1906–1925, oprac. J. Sętowski, A. Nalichowska, Częstochowa 2011.
- Nowak, *Z moich wspomnień II*** – Nowak S., *Z moich wspomnień*, cz. II, Częstochowa 1902–1914, Częstochowa 1933.
- Nowak, *Z moich wspomnień III*** – Nowak S., *Samorząd m. Częstochowy w latach 1916–1931. Z moich wspomnień*, cz. III, Częstochowa 1994.
- Ofir, *Tak się zaczęło moje przyszłe życie*** – Ofir A., *Tak się zaczęło moje przyszłe życie*, in: *Żydzi częstochowianie. Losy Żydów częstochowian 1945–2009*, ed. nauk. J. Mizgalski, J. Sielski, Toruń 2011.
- Orenstein, *Churban Czenstochow*** – Orenstein B., *Churban Czenstochow* (Zagłada Częstochowy), [b.m.] 1948.
- Paczkowski A., *Prasa polska w latach 1918–1939*, Warsaw 1980.
- Pająk J., *Organizacje bojowe partii politycznych w Królestwie Polskim 1904–1911*, Warsaw 1985.
- Pamiętnik Jubileuszu 25-lecia Tow. Lekarskiego Częstochowskiego 1901–1926*, Częstochowa [b.r.w.].
- Pamiętnik 70-lecia działalności Tow. Lekarskiego Częstochowskiego*, Częstochowa 1973.
- Pamjatnaja kniżka petrokovskoj gubernii na god 1900*, Piotrków 1900.
- Papierowski A.J., Stefański J., *Płoczcianie znani i nieznan. Słownik biograficzny*, Płock 2002.
- Paszkowski, *Budynek Żydowskiego Gimnazjum*** – Paszkowski W., *Budynek Żydowskiego Gimnazjum w Częstochowie*, „Rocznik Muzeum Częstochowskiego” 2018.
- Paszkowski, *Cmentarz żydowski*** – Paszkowski W., *Cmentarz żydowski w Częstochowie. Przewodnik*, vol. I, Częstochowa 2012.
- Paszkowski, *Kronikarze częstochowskiego getta*** – Paszkowski W., *Kronikarze częstochowskiego getta*, „Rocznik Muzeum Częstochowskiego” 2014.
- Paszkowski, *Na częstochowskim cmentarzu żydowskim*** – Paszkowski W., *Na częstochowskim cmentarzu żydowskim. Szkice genealogiczne i historyczne*, in: *Tożsamość a stereotypy. Żydzi i Polacy*, ed. nauk. J. Mizgalski i M. Soja, Częstochowa 2014.
- Paszkowski, *Policja żydowska*** – Paszkowski W., *Policja żydowska w Częstochowie*, „Rocznik Muzeum Częstochowskiego” 2011/2012.
- Paszkowski, *Zatrute źródło*** – Paszkowski W., *Zatrute źródło, czyli o trudnościach czytania dokumentów totalitaryzmu*, in: *Z dziejów Żydów w Częstochowie*, ed. Z. Jakubowski, współpr. S. Podobiński, Częstochowa 2002.
- Paszkowski, *Żydowska służba zdrowia*** – Paszkowski W., *Żydowska służba zdrowia w Częstochowie w okresie II wojny światowej*, in: *Problemy ochrony zdrowia, edukacji prozdrowotnej i ekologicznej w regionie częstochowskim XIX–XXI w.*, ed. A. Ślęzak i B. Zawadowicz, Częstochowa 2014.
- Paszkowski, *Żydowskie warsztaty kamieniarskie*** – Paszkowski W., *Żydowskie warsztaty kamieniarskie w Częstochowie*, „Rocznik Muzeum Częstochowskiego” 2010.
- Pawlina-Meducka, *Kultura Żydów*** – Pawlina-Meducka M., *Kultura Żydów województwa kieleckiego (1918–1939)*, Kielce 1993.
- PCK. *Sprawozdanie 1933*** – *Polski Czerwony Krzyż. Sprawozdanie oddziału częstochowskiego za 1933*, Częstochowa.

- Piersiak R., Kula A., Rola H., Sobalski F., *Stulecie Częstochowskiej Fabryki Igieł*, Częstochowa 1966.
- Pestkowski S., *Wspomnienia rewolucjonisty*, Łódź 1961.
- Piasecki H., *Żydowska Organizacja PPS 1893–1907*, Wrocław 1978.
- Pietrzykowski, Cień swastyki** – Pietrzykowski J., *Cień swastyki nad Jasną Górą. Częstochowa w okresie hitlerowskiej okupacji 1939–1945*, Katowice 1985.
- Pietrzykowski, Hitlerowcy w Częstochowie** – Pietrzykowski J., *Hitlerowcy w Częstochowie w latach 1939–1945*, Poznań 1959.
- Pietrzykowski, W obliczu śmierci** – Pietrzykowski J., *W obliczu śmierci. Przyczyńki do historii Częstochowy w okresie hitlerowskiej okupacji*, Katowice 1966.
- Pietrzykowski, Więzienie hitlerowskie "Zawodzie"** – Pietrzykowski J., *Więzienie hitlerowskie "Zawodzie" w Częstochowie*, in: *Więzienia hitlerowskie na Śląsku, w Zagłębiu Dąbrowskim i w Częstochowie 1939–1945*, ed. A. Szefer, Katowice 1983.
- "Pierwsza uzupełniona lista akademików, ochotników Legii Akademickiej z 1918 r." (mszps w zbiorach Biblioteki Jagiellońskiej).
- Pięta W., Kozłowska A., *Tenis stołowy w Częstochowie i okolicy w latach 1926–2013*, Częstochowa 2013.
- Pietrkow Trybunalski we-ha-swiwa. Sefer zikaron*, ed. J. Melc i N. Lau, Tel Aviv 1965.
- Politechnika Częstochowska 1949–1959** – *Politechnika Częstochowska 1949–1959. Dziesięciolecie działalności*, Częstochowa 1960.
- Polski almanach medyczny 1956** – *Polski almanach medyczny na rok 1956*, opr. Z. Woźniewski, Warsaw 1957.
- Polski słownik judaistyczny. Dzieje, kultura, religia, ludzie*, vol. I–II, oprac. Z. Borzymińska, R. Żebrowski, Warsaw 2003.
- PPR w regionie częstochowskim*, ed. M. Stańczyk, Częstochowa 1980.
- Prüffer, Szkolnictwo w Częstochowie** – Prüffer J., *Szkolnictwo w Częstochowie w okresie wojny (rok szkolny 1914/15–1915/16)*, Częstochowa 1916.
- Przewodnik gospodarczy województin: kieleckiego, krakowskiego i śląskiego 1938*.
- Przewodnik po Częstochowie 1909** – *Przewodnik po Częstochowie i okolicy*, Warsaw 1909.
- Przewodnik po Wystawie 1909** – *Przewodnik po Wystawie Przemysłu i Rolnictwa w Częstochowie 1909 r.*, Częstochowa 1909.
- PSB** – *Polski słownik biograficzny*, vol. I–XLV, Kraków 1935–2008.
- Rędziński, Szkolnictwo żydowskie** – Rędziński K., *Szkolnictwo żydowskie w Częstochowie w latach 1868–1914*, "Prace Naukowe Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie. Seria: Pedagogika" 2004, z. XIII.
- Rocznik częstochowski. Kalendarz 1903** – *Rocznik częstochowski. Kalendarz na rok 1903 wydany na korzyść Towarzystwa Dobroczynności dla Chrześcijan w Częstochowie*, Częstochowa 1903.
- Rocznik lekarski 1933/34** – *Rocznik lekarski Rzeczypospolitej Polskiej na 1933/34 rok*, oprac. S. Konopka, Warsaw 1933.
- Rocznik lekarski 1936** – *Rocznik lekarski Rzeczypospolitej Polskiej na 1936 rok*, oprac. S. Konopka, Warsaw 1936.
- Rocznik lekarski 1938** – *Rocznik lekarski Rzeczypospolitej Polskiej na 1938 rok*, oprac. S. Konopka, Warsaw 1938.
- Rocznik oficerski rezerw 1934** – *Rocznik oficerski rezerw 1934*, reprint, Warsaw – London 2003.

- Rocznik Towarzystwa Osad Rolnych 1880** – Rocznik Towarzystwa Osad Rolnych i Przytułków Rzemieślniczych za rok 1880, Warszawa 1881.
- Romanowski, Przewodnik po Częstochowie** – Romanowski F., *Przewodnik po Częstochowie dla pątników i turystów*, Kraków 1893.
- Ruta M., *Jidyszowe źródła do badania historii i kultury częstochowskich Żydów w pierwszej połowie XX wieku. Rekonesans*, in: *Dzieje ludności żydowskiej w regionie częstochowskim w XIX i pierwszej połowie XX wieku*, ed. J. Mizgalski, J. Spyra, Częstochowa 2017.
- “Rzemieślnik Żydowski”, wydawnictwo jubileuszowe z okazji 15-lecia istnienia częstochowskiego oddziału Centralnego Związku Rzemieślników Żydów w Polsce, ed. L. Asz, M. Asz, Częstochowa 1928.
- SAP** – *Słownik artystów polskich i obcych w Polsce działających (zm. przed 1966 r.). Malarze, rzeźbiarze, graficy*, Warszawa 1971–2007, vol. I–VII.
- Sefer Czenstochow*, ed. M. Schutzman, vol. 1–2, Jerusalem 1967–1968.
- Sefer kehilat Dabrowa Gornicza we-hurbana*, ed. N. Gelbart, Tel Aviv 1971.
- Sefer jizkor le-kehilat Radomsk we-ha-sewiwa*, ed. L. Losh, Tel Aviv 1967.
- Sętowski, Cmentarz Kule** – Sętowski J., *Cmentarz Kule w Częstochowie. Przewodnik biograficzny*, Częstochowa 2005.
- Sętowski, Czyn zbrojny** – Sętowski J., *Czyn zbrojny organizacji bojowych Polskiej Partii Socjalistycznej w Częstochowskim 1904–1910*, Częstochowa 2003.
- Sętowski, Doktor Edward Kohn i jego synowie** – Sętowski J., *Doktor Edward Kohn i jego synowie. Aktywność zawodowa, społeczna i samorządowa w latach 1886–1939*, “Rocznik Muzeum Częstochowskiego” 2013, Częstochowa 2014.
- Sętowski, Markusfeldowie** – Sętowski J., *Markusfeldowie. Wizerunek rodu częstochowskich przemysłowców, filantropów i społeczników*, in: *Żydzi Częstochowianie. Współistnienie, holocaust, pamięć. Konferencja naukowa, Częstochowa 22–23 IV 2004 r.*, ed. J. Mizgalski, Częstochowa 2006.
- Sętowski, Z dziejów Żydowskiego Tow. Gimnastyczno-Sportowego** – Sętowski J., *Z dziejów Żydowskiego Towarzystwa Gimnastyczno-Sportowego w Częstochowie (1915–1933)*, in: *Tożsamość a stereotypy. Żydzi i Polacy*, ed. J. Mizgalski, M. Soja, Częstochowa 2014.
- Sętowski, Żydowskie Towarzystwo Krajoznawcze** – Sętowski J., *Żydowskie Towarzystwo Krajoznawcze w Częstochowie w końcu lat 20. i początkach lat 30. XX wieku*, in: *100 lat turystyki i krajoznawstwa w Częstochowie 1908–2008*, ed. M. Głowacki, Częstochowa 2008.
- Sienkiewiczacy** – *Sienkiewiczacy. Nauczyciele i wychowankowie IV LO im. H. Sienkiewicza w Częstochowie 1862–2012*, oprac. A. Cieślak i J. Sętowski, Częstochowa 2012.
- Słownik działaczy polskiego ruchu robotniczego** – *Słownik biograficzny działaczy polskiego ruchu robotniczego*, vol. I, Warszawa 1978, vol. II, Warszawa 1987, vol. III, Warszawa 1992.
- Słownik nauczycieli** – *Słownik nauczycieli tajnego nauczania – uczestników ruchu oporu 1939–1945 (województwo kieleckie)*, Kielce 2010.
- Słownik uczestniczek walki o niepodległość Polski 1939–1945. Poległe i zmarłe w okresie okupacji niemieckiej*, Warszawa 1988.
- Snoch, Mała encyklopedia Częstochowy** – Snoch B., *Mała encyklopedia Częstochowy*, Częstochowa 2002.
- Sobalski, Przemysł częstochowski** – Sobalski F., *Przemysł częstochowski (1882–1914)*, Częstochowa 2009.
- Sobalski, Związki zawodowe, stowarzyszenia** – Sobalski F., *Związki zawodowe, stowarzyszenia i organizacje społeczne w Częstochowie i dawnym powiecie częstochowskim*

- w 1921 roku (materiały źródłowe), "Rocznik Muzeum Okręgowego w Częstochowie. Historia", z. 22, Częstochowa 1989.
- Spis abonentów Państwowej Sieci Telefonicznej 1923** – Spis abonentów Państwowej Sieci Telefonicznej Okręgu Krakowskiej Dyrekcji Poczty i Telegrafów (według stanu z dnia 30 XII 1923).
- Spis abonentów sieci telefonicznych 1939** – Spis Abonentów Sieci Telefonicznych Dyrekcji Okręgu Poczty i Telegrafów w Krakowie na 1939 r.
- Spis abonentów sieci telefonicznej 1923** – Spis abonentów Państwowej Sieci Telefonicznej Okręgu Krakowskiej Dyrekcji Poczty i Telegrafów 1923.
- Spis abonentów warszawskiej sieci telefonów r. 1938/1939.
- Spis członków Stowarzyszenia Techników Polskich 1937** – Spis członków Stowarzyszenia Techników Polskich w Warszawie, Warszawa 1937.
- Spis nauczycieli 1924** – Spis nauczycieli szkół wyższych, średnich, zawodowych, seminariów nauczycielskich oraz wykaz zakładów naukowych i władz szkolnych, zespol. Z. Zagórowski, Warszawa – Lwów 1924.
- Spis nauczycieli 1926** – Spis nauczycieli szkół wyższych, średnich, zawodowych, seminariów nauczycielskich oraz wykaz zakładów naukowych i władz szkolnych, rocznik II, zespol. Z. Zagórowski, Warszawa – Lwów 1926.
- Sprawozdanie Częstochowskiego Towarzystwa Przeciwgruźliczego** – Sprawozdanie z działalności Częstochowskiego Towarzystwa Przeciwgruźliczego od 3 października 1926 do 1 stycznia 1929, Częstochowa 1929.
- Sprawozdanie Straży Ogniowej 1931** – Sprawozdanie Straży Ogniowej Ochotniczej w Częstochowie za 1931 rok wraz z monografią Straży za okres 60-ciu lat istnienia, Częstochowa 1932.
- Sprawozdanie Tow. Dobroczynności dla Żydów 1913** – Sprawozdanie Towarzystwa Dobroczynności dla Żydów w Częstochowie za rok 1913, Częstochowa 1914.
- Surma-Jończyk, Spółdzielczość Żydów** – Surma-Jończyk E., *Spółdzielczość Żydów w Częstochowie*, "Prace Naukowe Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie. Zeszyty Historyczne" 2003, z. VII.
- Surma-Jończyk E., *Źródła archiwalne do dziejów częstochowskich Żydów*, in: *Żydzi częstochowianie – współistnienie, holokaust, pamięć. Konferencja naukowa*, Częstochowa 22–23 kwietnia 2004 r., ed. J. Mizgalski, Częstochowa 2006.
- Szacki J., *Jidn in Czenstochow bis cu der erszter welt-milchome*, in: *Czenstochower Jidn*, New York 1947.
- Szarejko, Słownik lekarzy polskich** – Szarejko P., *Słownik lekarzy polskich XIX wieku*, Warszawa 1991, 1994, 1995, 1997, 2000, 2001.
- Szatkowski, Monografia przemysłu częstochowskiego** – Szatkowski W., *Monografia przemysłu częstochowskiego*, Częstochowa 1914.
- "Szkolnictwo m. Częstochowy 1939–1941"** – "Szkolnictwo m. Częstochowy i terenów należących do miasta w roku szkolnym 1939–40 i 1940–41" (a manuscript from the collections of the Częstochowa Museum).
- Szwed, Radni m. Częstochowy** – Szwed R., *Radni miasta Częstochowy w latach międzywojennych (1919–1939)*, in: *Spółeczeństwo Częstochowy w latach 1918–1939*, Częstochowa 1997.
- Szwed, Wybory do Sejmu Ustawodawczego** – Szwed R., *Wybory do Sejmu Ustawodawczego II Rzeczypospolitej w okręgu częstochowskim*, in: *Częstochowa w pierwszych latach Polski odrodzonej*, ed. R. Szwed, J. Mizgalski, W. Palus, Częstochowa 1994.

- Szwed, Żydzi w samorządzie** – Szwed R., *Żydzi w samorządzie miasta Częstochowy w latach 1919–1939*, in: *Żydzi częstochowianie – współistnienie, holocaust, pamięć*, ed. J. Mizgalski, Częstochowa 2006. Tanikowski A., *Eugeniusz Zak*, Sejny 2003.
- Temkin-Bermanowa B., *Dziennik z podziemia*, Warsaw 2000.
- Ten jest z ojczyzny mojej. Polacy z pomocą Żydom 1939–1945*, opr. W. Bartoszewski, Z. Lewinówna, wyd. III, Warsaw 2007.
- Towarzystwo Przemysłowców Okręgu Częstochowskiego. Sprawozdanie za lata 1935–1936*, Częstochowa 1937.
- “Traugutt” – “Traugutt”. II Liceum Ogólnokształcące im. Romualda Traugutta w Częstochowie 1920–2010**, ed. J. Sętowski, Częstochowa 2010.
- Urbanowicz, Rzemiosło w Częstochowie** – Urbanowicz B., *Rzemiosło w Częstochowie w okresie międzywojennym (1918–1939)*, Częstochowa 2004.
- Urzędowy spis lekarzy 1939** – *Urzędowy spis lekarzy, lekarzy-dentystów, farmaceutów, felczerów, pielęgniarek, położnych uprawnionych i samodzielnych techników dentystrycznych*, Warsaw 1939.
- Verzeichnis** – *Verzeichnis der Mitglieder der Heilberufe im Generalgouvernement*, Kraków 1944.
- Waga, Churbn Czenstochow** – Waga S., *Churbn Czenstochow* (Zagłada żydowskiej Częstochowy), Buenos Aires 1949.
- Walczak, Ludzie nauki i nauczyciele** – Walczak M., *Ludzie nauki i nauczyciele podczas II wojny światowej. Księga strat osobowych*, Warsaw 1995.
- Wallman S., *Rys historyczny życia gospodarczego Częstochowy (do r. 1934)*, “Ziemia Częstochowska”, vol. III, 1947.
- Wawrykiewicz E., *Spis techników w guberniach Królestwa Polskiego*, Warsaw 1899.
- Wierzbicka A., *Artyści polscy w Parisu. Antologia tekstów 1900–1939*, Warsaw 2008.
- Wierzbicka A., *Świadectwa obecności. Polskie życie artystyczne we Francji w latach 1900–1939*, cz. I, II, III, Warsaw 2012–2015.
- Witczak K.T., *Słownik biograficzny Żydów tomaszowskich*, Łódź – Tomaszów Mazowiecki 2010.
- Wodziński M., *Oświecenie żydowskie w Królestwie Polskim wobec chasydyzmu. Dzieje pewnej idei*, Warsaw 2003.
- Wojtysiak, Z życia kulturalnego i artystycznego Żydów** – Wojtysiak A., *Z życia kulturalnego i artystycznego Żydów w Częstochowie w latach 1918–1939*, in: *Tożsamość a stereotypy. Żydzi i Polacy*, ed. J. Mizgalski i M. Soja, Częstochowa 2014.
- W.P. “Lista pomordowanych pracowników wymiaru sprawiedliwości i adwokatów 1939–1945”, p. 1, 2 (maszynopis w zbiorach AP w Piotrkowie Trybunalskim).
- Współcześni polscy pisarze i badacze literatury. Słownik bio-bibliograficzny*, ed. J. Czachowska, A. Szałagan, vol. 1–10, Warsaw 1994–2007.
- Wyględowski, Almanach lekarzy** – Wyględowski M., *Almanach lekarzy Częstochowy*, Częstochowa [2010].
- Wyględowski, Chirurgia i chirurdzy** – Wyględowski M., *Chirurgia i chirurdzy Częstochowy*, Wrocław 1997.
- Wyględowski, Stomatologia** – Wyględowski M., *Stomatologia i stomatolodzy Częstochowy*, Częstochowa 2008.
- Wyględowski, Zakrzewski, Ochrona zdrowia w Częstochowie** – Wyględowski M., Zakrzewski A.J., *Ochrona zdrowia w Częstochowie w XIX–XX wieku. Szkice z historii medycyny*, Częstochowa 1995.

Wystawa książki polskiej oraz regionalizmu Częstochowy i okolicy, Częstochowa 8–22 IV 1934, Częstochowa 1934.

Z dziejów rzemiosła Częstochowy – Kucharski L., Patrzyk F., Sobalski F., *Z dziejów rzemiosła Częstochowy*, Częstochowa 1966.

Zalas, Częstochowskie żydowskie stowarzyszenia – Zalas K., *Częstochowskie żydowskie stowarzyszenia filantropijno-oświatowe w latach 1900–1925*, "Prace Naukowe Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie. Rocznik Polsko-Ukraiński" 2016, vol. XVIII.

Zembik, Fotografia częstochowska – Zembik A., *Fotografia częstochowska w latach 1847–1939*, "Prace Naukowe WSP w Częstochowie. Wychowanie Artystyczne" 1993, z. IV.

Zieliński, Z dziejów zapalczarni – Zieliński M., *Z dziejów częstochowskiej zapalczarni*, Częstochowa 2003.

Złotkowski, Testamenty – Złotkowski D., "Wiedząc dobrze to z wyroków Boga Najwyższego, iż kto się rodzi, umierać musi..." *Testamenty z połowy XIX wieku w świetle akt notariuszy częstochowskich*, parts 1–3, Częstochowa 2005, 2006, 2011.

Żydowska mozaika polityczna w Polsce 1917–1927 (wybór dokumentów), by C. Brzoza, Kraków 2003.

Żydzi bojownicy o niepodległość Polski – *Żydzi bojownicy o niepodległość Polski. Ilustrowana monografia w opracowaniu zbiorowym*, ed. N. Getter, J. Schall, Z. Schipper, Lwów 1939 [reprint: Warsaw 2002].

Żydzi częstochowianie – *Żydzi częstochowianie. Współistnienie – holokaust – pamięć*, Częstochowa 2004.